

B.L.A. II
29.069

un

OGRAFIA SATULUI ȘI STAȚIUNII BALNEO-CLIMATICE BRĂDET-ARGEȘ

ALCĂTUITĂ
DE
D-NA TATIANA N. BOBANCU

Handwritten numbers in pink ink: 659, 95, 40, 88, 20, 20, 14, 11, 12, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

TIPARUL „CARTEA ROMĂNEASCĂ”, BUCUREȘTI

II 29069 d

MONOGRAFIA SATULUI ȘI STAȚIUNII BALNEO-CLIMATICE BRĂDET-ARGEȘ

ALCĂTUITĂ

DE

D-NA TATIANA N. BOBANCU

TIPARUL „CARTEA ROMÂNESCĂ”, BUCUREȘTI

91 (498 - Brădet - Argeș)
B.

187919

187.919

I.

CUVÂNT ÎNAINTE

În vara anului 1932, vizitând stațiunea balneo-climatică Brădet-Argeș, am rămas plăcut impresionată de pitorescul și frumusețea peisajilor din Brădet și împrejurimilor sale, precum și de eficacitatea apelor sale minerale.

Un înalt sentiment patriotic și național, de a face mai bine cunoscută o localitate, pe care mulți Români nu o cunosc, m'a determinat, ca în restimpul cât am stat acolo, să adun date și documente, spre a da la iveală această monografie.

Și aceasta cu atât mai mult, cu cât Brădetul, fiind punctul terminus pe râul Vâlsan, a rămas un cuib curat românesc, departe de orice influență streină, păstrându-și datinele, portul și graiul curat românesc.

În orașul Pitești, capitala jud. Argeș s'a luat inițiativa, de către Ateneul „Ionescu Gion“, de a se alcătui un muzeu etnografic al județului Argeș, leagănul românismului. În acest scop, se adună date și documente asupra tuturor monumentelor istorice din județ.

Cum Brădetul posedă un monument istoric, — bi-

**) Fotografiiile acestei monografii sunt luate de către d-l Valeriu Gherman magistrat distins din Rădăuți, Bucovina. Îi aduc aci mulțumirile cele mai călduroase.*

serica din sat — servesc și scopului Ateneului din Pitești, dând la iveală documentele și inscripțiile ce posedă vechea biserică din Brădet care datează după afirmațiile istoricului Gr. Tocilescu, din vremea lui Mircea cel Bătrân.

La alcătuirea acestei monografii mi-a dat un prețios ajutor Pr. Victor Popescu parohul com. Brădet, precum și învățătorul gr. II, d-l Gh. Florescu, directorul școlii primare din Brădet. Ambii mi-au pus la dispoziție multe date cerute de mine, pentru care fapt le mulțumesc călduros. De asemenea și veteranului preot, I. Brătescu, *) din Brădet, aduc vii mulțumiri, pentru referințele ce mi-a dat despre biserică satului, unde a păstorit 50 de ani, precum și despre diferitele documente vechi de sute de ani, ce posedă Sf. Sa.

Despre acest vrednic preot, voi vorbi mai mult, în cuprinsul monografiei, Sf. Sa fiind un exemplu viu, în mijlocul locuitorilor satului Brădet.

Lucrarea aceasta poate va avea încă multe lipsuri, totuși sper să servesc aceluia, cari în viitor se vor ocupa mai amănunțit de acest colțisor de țară, plin de poezia trecutului.

Tatiana N. Bobancu

Septembrie 1934

*) Azi decedat.

ORIGINA SATULUI BRĂDET

DATA INFIINȚĂRII

Satul Brădet a luat ființă în anul 1790. Până la această dată nu există în localitate, nici o altă clădire, de cât o mănăstire de călugări, care s'a transformat în urmă în biserică de mir — cea de astăzi.

ORIGINA LOCUIITORILOR

După spusele bătrânilor, iată cum s'a întemeiat satul Brădet :

Călugării mănăstirii aveau în serviciu la vite și plugărie, săteni din satele dimprejur. Din acești săteni, precum și din alți locuitori stabiliți în urmă aci, își trag origina toate familiile cari locuiesc azi în Brădet. Și anume :

Familia Vernești — C.-de-Arges.

„ *Săndulești — Cepari.*

„ *Radu Nică de la Brădiceni.*

„ *Pășiștilor de la Bădilă (Albești-Brătești) etc.*

În total vre-o 10—12 familii.

Cauza transformării mănăstirii din Brădet în biserică de mir, rezidă în faptul următor. Episcopul Argeșului, constatând că sătenii din serviciul călugărilor au întemeiat familii, călugării au fost mutați, parte la mână-

stirea C.-de-Arges, parte la schitul Robaia-Muşăteşti, iar mănăstirea a fost transformată în biserică de mir, având ca prim preot pe Pr. *Ene Gavrilă* din comuna Corbeni, care a păstorit în comună 44 de ani (1790—1834).

NUMĂRUL LOCUITORILOR AZI

Din cele 12 familii aflătoare în Brădet în anul 1790, populaţia înmulţindu-se, a atins azi numărul de 204 familii cu circa 800 suflete.

N U M E L E

Satul *Brădet* şi-a luat numele de la pădurile de brad, ce predominau odinioară localitatea dar cari acum lipsesc cu desăvârşire. Locuitorii cari au întemeiat comuna, spre a-şi largi locurile de păşune şi arătură, au defrişat complet pădurile de brad, cari s'au depărtat spre munte.

În locul bradului, pe munţii şi dealurile din împrejurimi au luat fiinţă frumoase păduri de fag.

SITUAŢIA SATULUI

Satul Brădet e situat în partea nordică a judeţului Argeş, fiind ultimul sat pe valea râului Vâlsan la o altitudine de 628 metri. El are o poziţie pitorească, aşezat pe ambele maluri ale Vâlsanului, casele sale sunt răspândite pe dealurile şi munţii înconjurători.

Aceste dealuri şi munţi îi formează o cunună de jur împrejur şi sunt în întregime acoperiţi de păduri dese de fag şi ştejar.

NUMIREA DEALURILOR

Dealurile poartă următoarele denumiri: spre M. N. şi Răsărit, dealul *Braniştii* cu muchea *Branişte* şi *Aluniş*, spre M. N. şi Apus până la un punct, dealul *Seciului*, din care porneşte o muche cu denumirea *Muma Ploii*, ce merge, până în centrul satului.

Prelungirea dealului *Seciului* în spre apus şi M. zi poartă denumirile pe porţiuni, *Muchia Dişciorului*, *Vârful Dorului* şi *Muchia Pietrii*, care fac hotarul cu satul *Brătieni*.

A P E

Râul Vâlsan, curge prin comună de la Nord la Sud. Ca toate râurile de munte curge vijelios, făcând nenumărate cascade. Cursul lui printre munţi şi dealuri de o măreţie neînchipuită, oferă o privelişte fermecătoare. În staţiunea băilor, murmurul Vâlsanului este ca o simfonie divină, înviorând şi desfătând sufletele.

Vâlsanul are pe dreapta ca izvoare mai principale: *Valea Groşilor*, *Pârâul Bisericii*, *Valea Julii*, *Pârâiele Pietrei* şi *Carpăului*; iar pe stânga pârâul *Olarului*. Mai sunt şi alte pârâiaşe mai mici, cari se scurg ca torente din munţi.

VIAŢA ECONOMICĂ

Brădetul fiind aşezat în regiune muntoasă, ocupaţiunea locuitorilor constă mai mult în lucrarea lemnului, exploatarea de păduri, creşterea vitelor şi fabricarea varului.

Agricultura nu reuşeşte tocmai bine din cauza înălţimei, pământului pietros şi a răcoarei produse de păduri. Dintre legume, *cartoful* reuşeşte foarte bine; iar cultura po-

milor roditori reușește în parte. Apicultura dă frumoase rezultate, albinele având din belșug flora bogată a plaiurilor. Sătenii sunt cam de-o potrivă de avuți și trăesc modest. Deși pământul nu-i tocmai productiv, fiecare sătean însă și-l exploatează în așa fel, încât se îndestulează din ceia ce-i produce pământul său.

PROCENTUL OCUPAȚIILOR. MESERII

Procentul locuitorilor pe ocupațiuni se stabilește astfel: 50 % muncitori la păduri, 30 % agricultori, 20 % meseriași.

Ca în fiecare sat, sunt și aici o seamă de *dulgheri, tâmplari, cojocari, cismari*, etc.

În fruntea tuturor meseriașilor stau ca artă, iscusință și soliditate, *Ioan Sava Ivașcu*, tâmplar de mobilă fină, sculptură și chiar viori și *Constantin R. Predici*, constructor de clădiri și zidar iscusit.

Constantin R. Predici a ridicat frumosul local al școalei, ca și hotelul și restaurantul din Brădet, precum și alte clădiri frumoase particulare și publice, atât în Brădet, cât și în împrejurimi.

INDUSTRIA CASNICĂ

Industria casnică face cinste satului Brădet, căci se lucrează peste tot, de către femei și fete: *chilime, scoarțe, velințe, costume naționale* neîntrecute, precum și diferite alte lucruri pentru împodobirea caselor. În toate aceste lucrări, se păstrează curată arta națională veche, nealterată de influențele orașului, de care este departe.

Costumele naționale sunt cu adevărat specific *argesene*, fiind alese și brodate cu motive vechi românești de sute de ani.

E demn de relevat faptul, că atât preotul satului *Pr. Victor Popescu*, cât și învățătorul *d-l Gh. Florescu* dau frumos exemplu în această privință, având căminurile împodobite numai cu cusături naționale.

În casa preotului, se lucrează în războiu frumoase chilime și scoarțe românești. Aici este o adevărată expoziție de lucrări naționale.

Nu pot încheia capitolul despre viața economică, fără a vorbi ceva despre stupina preotului *I. Brătescu*, care a fost și este un model *de muncă*, de viață demnă îndeplinindu-și cu adevărat apostolatul său.

APICULTURA

Deși azi* în vârstă de 78 ani, și pensionar al Bisericii, dânsul se ocupă singur de stupina sa. A avut 200 stupi și împărțind și la copiii săi, acum are 70 stupi sistematice. Împreună cu soția sa în vârstă de 76 de ani, își trăesc ambii, senin, anii bătrâneții, muncind neconținut, și ducând adevărată viață patriarhală, într-o casuță modestă, încadrată de o natură fermecătoare.

Veneratul preot arătându-mi stupina, mi-a adăugat: „Am împărțit și la copiii mei stupi, ca să nu uite meseria strămoșească, care a făcut avuția țării“. Demn de remarcat, că ambii se bucură de o perfectă sănătate.

Preotul *I. Brătescu* a fost decorat cu medalie de aur, pentru produsele sale apicole la „Expoziția Sindicatului agricol din 1912“, expoziție organizată la Pitești, în 1912 Oct. 14.

Pr. Brătescu mai spune, că până în anii 1898—1899 avea numai stupi (uleie) primitive din buturugi; dar vizitând comuna în anul 1897, *Pr. Petculescu* fost preot și institutor în Pitești și numit de fostul ministru *Spiru*

*) În anul 1934.

Haret, inspector apicol în cuprinsul jud. *Argeș* și *Muscél*, a învățat de la dânsul întrebunțarea stupilor sistematici.

Maica preoteasă are și dânsa un punct glorios al activității sale casnice, căci pe când M. S. Regina Elisabeta a Greciei era prințesă, venind în preumblare, dela C-de-Argeș la Brădet, a vizitat și gospodăria preotului I. Brătescu.

Cu acest prilej, cercetând cusăturile naționale lucrute de soția preotului Brătescu a admirat mult cusăturile cămășii naționale (iia) a preotesei, insistând de a o cumpăra pentru vechimea motivelor românești, cari o împodobiau. Maica preoteasă a refuzat însă a o vinde, pentru motivul binecuvântat, că această iie a fost iia sa de mireasă și dorește a fi înmormântată cu aceasta.

Dânsa posedă toate costumele cu motive vechi românești, dela moși, strămoși.

Este o plăcere să vizitezi căminul străvechiu al acestor buni bătrâni, primitori de oaspeți oricând.

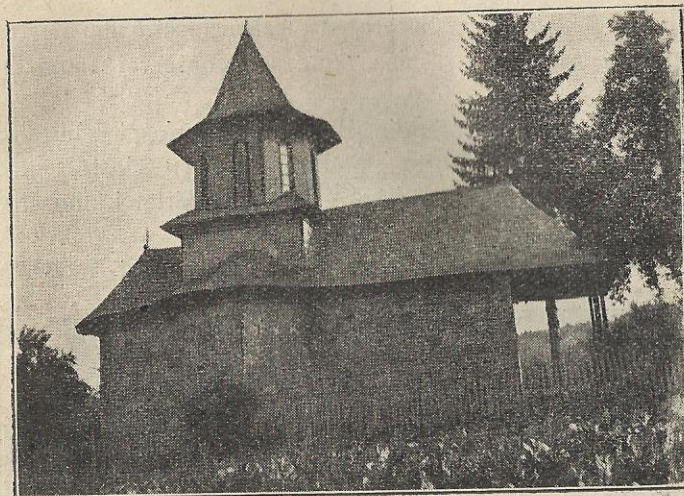
Părintele Brătescu, ca un patriarh cu vorbe înțelepte și sfătoase simte o mare plăcere a povesti din trecutul satului. Citește cu mare ușurință hrisoavele și documentele vechi.

Maica preoteasă, cu o figură blândă, face onorurile casei, oferind mosafirilor miere și apoi flori: mixandre și garoafe *).

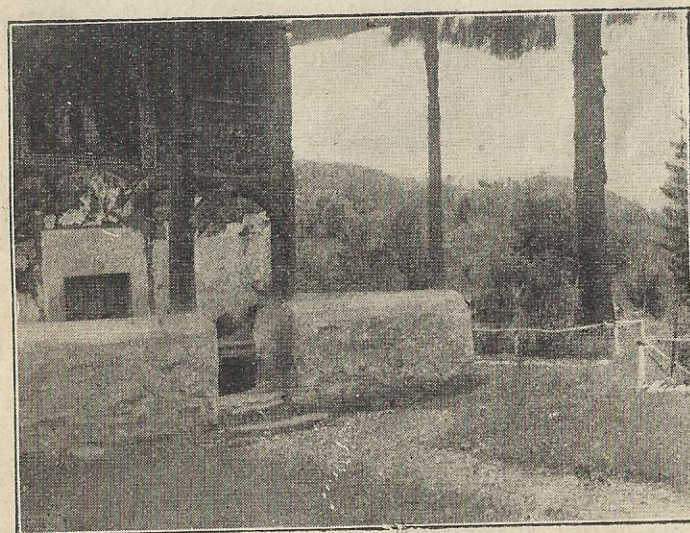
BISERICA DIN BRĂDET

Pe tot întinsul țării noastre se găsesc presărate biserici și mănăstiri vechi, mândre vestigii, care adevăresc trecutul de glorie, de cultură, ca și de sbucium, al neamului românesc dealungul veacurilor.

*) De notat e faptul că toate sătencile au pe prispă ghivece cu mândre garoafe, florile specifice Brădetului.

Biserica din Brădet declarată monument istoric

Fațada Bisericii

Ele ne atestă la fiecare pas, trăinicia bravului nostru popor, care cu strașnice lupte și-a conservat ființa lui etnică.

Modesta bisericuță din Brădet Argeș, fostă mănăstire până la anul 1790, se poate număra cu cinste, între aceste prețioase mărturii ale îndepărtatei noastre existențe.

Intrând în pitorescul sat de munte Brădet, modesta

Intrarea. Construcție mai nouă

bisericuță, întrezărită abia în cadrul păduros ce o înconjoară, trece aproape neobservată de călătorul grăbit de a ajunge în stațiunea Brădet.

Dar, dacă un pic de sentiment românesc și religios îl îndeamnă a o cerceta, în restimpul de odihnă ce are, află lucruri foarte interesante despre istoricul ei, astfel după cum am aflat eu. Făcând apel la amintirile foarte

clare ale bătrânului preot *I. Brătescu* din Brădet, azi în vârsta de 78 de ani, și care a păstorit în comună, de 50 de ani, precum și cu ajutorul actualului preot *Victor Popescu* și al d-lui *Dan Mircea* licențiat al facultății de litere, și bun slavist, am putut înjgheba următorul istoric al bisericii.

Preotul I. Brătescu și soția sa.

Această Sf. Biserică, cercetată de *Grigore Tocilescu*, declarată monument istoric, posedă cel mai vechiu *Antemis* (pânza pictată sau cu diferite inscripții, pe care se slujește în altar, Sf. Liturghie).

Antemisul acesta de la Brădet este lucrat din pânză de in pe care se găsește următoarea inscripție, scrisă cu caractere mari, în limba slavonă :

... „Sfințitu-s'a de prea Sfințitul Mitropolit „Kir Luca a toată țara Românească, în zilele binecuvântatului Voevod Ioan Radu Voevod*), anul 7112 (1604)”

Că este cel mai vechiu Antemis din țară, a afirmat-o și Preotul Nae Popescu, profesor universitar, academician la o lucrare de seminar, către studenții teologi.

Bătrânul ca și tânărul preot mi-au spus că d-l prof. universitar I. D. Ștefănescu dorește a pune o ramă de argint, acestui prea prețios Antemis.

Această biserică a fost până la 1790 mănăstire de călugări, zidită se zice de Mircea Ciobanul 1546 (e controversă) după cum sună inscripția următoare:

„Această Sf. mănăstire Brădet, ce prăsnuește înălțarea lui Isus Hristos este făcută de Io Mircea Voevod leat 1546 și a rămas nezugrăvită până acum leat 1761 când aducând D-zeu pe Nichișor arhimandrit și egumen la Mănăstirea de Argeș și puind iegumen aicea la Brădet pe Ghenadie l-a îndemnat de a zugrăvit Sf. Mănăstire, cu toată cheltuiala Sf. Sale, în zilele domnului nostru Io Constantin Nicol. Voevod“**).

Biserica mai posedă o Sf. Evanghelie din epoca lui C. Brâncoveanu. Pe prima pagină stă scris:

„C. Brâncoveanu Voevod și cu porunca purtătorului Pravoslavii Prea Sfințitului Kir Teodosie Mitropolit a toată țara românească și Exarcul Plaiurilor, a doua oară tipărită și diartosită (îndreptată) cu mai multă nevoință, în Sf. mănăstire Snagov. La anul despășania lumii 1697. De smeritul întru Jeromonachi Antim Ivireanul“.

Această veche Evanghelie are și o adnotație scrisă de

*) Radu Șerban, care a urmat imediat după Mihai Viteazul.

**) Epoca Fanarioților

mână având pe fiecare pagină jos câte un rând din cuprinsul ei:

„Ioasaf ieromonah proin ot Argeș
Această Sf. Evanghelie
O-am dat la Sf. Mănăstire
Brădet unde este hramul
Inălțarea domnului nostru Isus Cristos
Părintele Kir Ioasaf
Episcopul Buzăului
Pentru pomeana Sf. Sale
Iar cine o ar înstreina
De la această Sf. Monăstire
Să fie sub osânda D-lui n. I. Cristos“

Amin

Adnotația este scrisă cu litere kirilice.

Biserica din Brădet mai are o icoană de preț, care reprezintă pe domnul nostru Isus Cristos, dăruită bisericii de către Jupânița Boloșina din Vâlsânești-Argeș, la anul 1615, zugrăvită de zugravul Stoica din Târgoviște

D-l prof. universitar I. D. Ștefănescu a făgăduit că o va pune în ramă de argint fiind o icoană veche, care reprezintă epoca artistică a vremii. Această icoană este pictată pe fond de aur, și are mare valoare artistică*).

O CRUCE CU O VECHIME DE 250 DE ANI

O mică cruce de argint, cu sculptură veche, artistic, executată atrage luarea aminte. Această cruce a fost reținută de către Preotul Ene, cel dintâi preot de mir al bisericii, în momentul când călugării încărcându-și bagajele se mutau la M-rea Curtea de Argeș (1790)

*) După spusele d-lui prof. I. D. Ștefănescu, puține icoane mai sunt în țară, de valoarea istorică și artistică a acesteia.

Ceiace este demn de relevat este și faptul, că aceiași familie de preoți s'a perindat aci de 140 de ani. După pomelnicul din biserică, iată șirul de preoți din tată în fiu dela 1790, când mănăstirea a fost transformată în biserică de mir, dată când a luat ființă și satul Brădet.

1. Ene Preotul (cel care a păstrat crucea) 1790—1834
2. Teodor Preotul
3. Ioan Arnăutu
4. Ioan Teodorescu
5. Ioan Brătescu (1880—1927)
6. Victor Popescu (actualul preot) 1927.

Revin asupra controverselor, ce există în privința ctitoriei domnești. Inscricția din firida bisericii, despre care am scris mai sus arată că ar fi din timpul lui *Mircea Ciobanul*; dar domnul prof. I. D. Ștefănescu, care a cercetat-o în toamna anului 1931, afirmă însă că inscripția ar fi greșită, căci biserica este zidită de *Mircea-cel-Bătrân*, după cum se poate vedea în „zugrăveala de pe peretele din *naos* unde *Mircea* e zugrăvit în costum medieval, alături de *Doamna Mara*. Or, soția lui *Mircea Ciobanul* a fost doamna Chiajna.

Pledează pentru ctitoria lui *Mircea-cel-Mare* și construcția bisericii, care se aseamănă la zidărie cu cea de la *Cozia*. Și cum *Mircea* are în jud. Argeș și ctitoria *Mănăstirii Cotmeana*, este mai probabil că tot el să fi zidit și mănăstirea Brădet.

Mircea Ciobanul n'ar fi decât un ctitor renovator, mai ales că istoria îl redă, ca pe un domnitor de mică importanță.

Ca stil arhitectonic, biserica a rămas așa dela fondare, i s'a adăugat ulterior o intrare nouă unde este o clopotniță. Pictura bisericii e în stil bizantin.

Pe când era mănăstire, de jur împrejur erau chiliele călugărilor și beciuri subterane pentru refugiu. Preotul

I. Brătescu mi-a afirmat că ar mai fi găsit, la venirea sa în comună, o subterană sub chilia egumenului.

Mănăstirea Brădet a servit și ea, ca și celelalte mănăstiri, ca loc de refugiu și apărare. În ușa dela intrare veche de tot, se văd niște creneluri și urme de străpungerea gloanțelor.

Mănăstirea Brădet fiind ctitorie domnească, a fost foarte bogată, posedând toți munții dinprejur, atât din jud. Muscel, cât și din Argeș. Ea a fost metochul Mănăstirii Curtea de Argeș.

Biserica din Brădet posedă încă multe lucruri vechi, ca dela o sută de ani în sus, ale căror donatori nu se cunosc, ca: *steaguri*, *cruci*, *cărți de ritual*, *clopot*, un *pentecostar* de la 1743, o *icoană* dela 1801 etc.

Pe pereții bisericii mai sunt și alte inscripții. La intrare, deasupra ușii, este următoarea inscripție:

Făcutu-s'a acest prâsnic cu cheltuiala Sfinției sale părintelui Igumen Ghenadie leat 7264 (1756).

Pe ușa se află cioplit în lemn

„*Vasile Grămăticul*“ 1760.

În firida de la *proscomidie* e scris: *Pomenește Doamne pe robii tăi zugrăvi Mihai, Radu și Iordache (leat 1761)*. Se mai găsește la biserică și *cartea de duhovnicie* a celui dintâi preot de mir *popa Ene*, care la 1798 e hirotonisit ca duhovnic al bisericii din Brădet, de către Iosif, Episcop al Argeșului.

ȘCOALA DIN BRĂDET

Nu se poate preciza anul când a început a funcționa școala primară din Brădet, de oare ce nu s'a găsit nimic în această privință în arhiva școlii. Se stabilește însă cu aproximație, după spusele bătrânilor din sat, confruntate, că ea a luat ființă între anii 1864—1866,

cu un singur post de învățător. Sala de clasă era pe locul unde s'a clădit actualul local. D-l Gh. Florescu, actualul învățător și director, venit în comună în anul 1919, a apucat un an de zile acest primitiv local de școală, înjghebat într'o veche casă țărănească de bârne,

Școala

necercuită, cu ferestre mici, ușă și tavan scund, nepardosită, orânduită cu bănci primitive, în care ședeau câte 19 școlari.

D-l Gh. Florescu fiind originar chiar din Brădet a făcut cursul primar în școala mixtă din comuna sa natală. Școala a funcționat cu un singur dascăl și cu pu-

țini elevi, — nefiind aplicată obligativitatea învățământului — până în anul 1886, când a venit la catedră, un tânăr și entuziast dascăl, d-l *D. Pretorian*, din C.-de-Argheș, care a pus începutul arhivei școlare din Brădet, până la această dată neexistând nici o scriptă în arhiva sărăcăcioasei școale.

D-l Pretorian a funcționat în Brădet numai un an, restul activității sale didactice l-a desfășurat timp de 40 de ani, în Ciofrângeni-Argheș. Azi este pensionar.

În anul 1887 a urmat la școala din Brădet d-l *P. Ștefănescu* originar din Brătieni și a funcționat aci până în anul 1925, când a ieșit la pensie.

Dela 1886—1919 școala a funcționat cu un singur post, când a venit d-l Gh. Florescu și s'a înființat în 1919 al doilea post, director rămânând tot d-l *Ștefănescu*, până în anul 1923, când a fost trecută direcția d-lui Florescu.

În trecutul puțin cunoscut al școalei, — după spusele bătrânilor satului, interogați de d-l Gh. Florescu, au profesat următorii învățători: *Vasile Popescu-Șuici*, *Popescu Gorunescu Albești-Argheș*, *Ivașcu Popescu* cântăreț bisericesc, practicant la biserica din Brădet, *Const. Costescu* fost învățător și primar în Costești-Vâlsan, *Preotul N. Stroian*, fost preot-paroh în Stroești-Argheș, azi toți decedați și încă *Petre Pârvulescu* din Brădet fost brigadier silvic — azi bolnav — paralizic.

Cu învățătorul *P. Ștefănescu*, venit în Brădet în anul 1887, școala își ia un nou avânt, d-sa fiind abslovent al școalei Normale Carol I, București, seria 1887. Dânsul, luptând cu imense greutăți, duce sarcina singur timp de 32 de ani, când înființându-se postul 2, forțele didactice cresc, spre binele și progresul școalei.

Activitatea d-lui *P. Ștefănescu*, școlară și extra-școlară, se rezumă astfel. A cultivat cu folos și pricepere, îm-

preună cu școlarii, grădina școlară, fiind chiar premiat cu medalia de argint și aur pentru produsele agricole, de către juriul expoziției județene argeșene.

Cu tot climatul rece al ținutului muntos, d-sa a reușit cu trudă, a cultiva multe legume și zarzavaturi. A aplicat lucrul manual în școală, executând cu elevii frângherie și împletituri, a cultivat și albinăritul, a contribuit la înființarea Băncii Populare din Brădet, în al cărui consiliu a fost multă vreme, îndeplinind și funcția de casier.

A înființat o societate forestieră pentru exploatarea muntelui Țuica (la izvoarele Vâlsanului), societate care a dat frumoase rezultate.

În timpul său s'a construit un local de școală simplu, având o singură sală de clasă (anul 1904), cu zidărie de piatră. În anul 1910 s'a construit și locuința directorului, cu ajutorul dat de comună și județ, perfect al jud. Argeș fiind d-l profesor *Nicolai Brânzeu*, care s'a interesat de aproape în tot timpul cât a fost prefect, de toate școlile din județ, reușind a se construi prin sprijinul său 50—60 localuri noi de școală, în cuprinsul județului Argeș, fapt pentru care dăscălimba din județ îi păstrează o frumoasă amintire.

Actualul local de școală, îndeplinind toate condițiile igienice, s'a construit între anii 1924—1928. Zidit din cărămidă, cu temelie din piatră cimentată, cu 2 săli de clasă spațioase, o intrare și cancelarie, acoperit cu țiglă, împrejmuțit cu curte și grădină de flori a fost recepționat de inginerul județului, d-l *Ramiro Zamfirescu*, asistat de conductorul d-l *Vasilie* și de către revizorul școlar din 1928, d-l *Ghica Popescu*.

Este demn de relevat entuziasmul și perseverența, de care a fost animat d-l învățător Gh. Florescu, până ce a văzut opera înfăptuită, d-sa având a lupta cu mari greutăți.

În prima linie, lupta ce a trebuit să ducă pentru recucerirea terenului, care deși era dat pentru școală, încă din anul 1864, pe el luând ființă școala din Brădet, în modesta casă țărănească, totuși șeful ocolului Vâlsan doria să-l ia pentru alte destinații.

Grație însă sprijinului puternic dat de prefectii cari s'au perindat, d-nii *Honoriu Bănescu* și *N. Ioanicescu*, ca și deputatului *V. Vâslănescu*, locul destinat școlii a rămas acelaș.

În a doua linie a survenit lipsa de mijloace materiale. Sătenii din Brădet au înțeles însă rostul școalei, și mulți dintr'înșii au lucrat la construcția localului. Au venit apoi ajutoarele date de *Ministerul Instrucțiunii, Casa Școlilor și prefectura jud. Argeș*. Comisia de recepție a evaluat localul la 500.000; în fond el a costat, grație învățătorului Gh. Florescu, precum și consătenilor săi lei 270.000, conform următorului tablou de cheltuieli:

1) Bani numerar conform actelor	171.966,50
2) Material dat de săteni . . .	5.940,—
3) „ „ de stat circa . . .	12.323,50
4) Valoarea muncii sătenilor . .	79.770,—
Total lei 270.000,—	

O dare de seamă amănunțită, precum și un tablou de toate sumele cu cari s'au contribuit, se găsesc la directorul școalei d-l Gh. Florescu.

D-l inginer șef *Ramiro Zamfirescu* a afirmat, cu ocazia recepționării, că localul a costat foarte puțin. Dacă s'ar fi executat construcția după deviz și ar fi fost dat în antrepriză ar fi costat cel puțin 500.000. Ca atare, meritul revine în prima linie inițiatorului și realizatorului acestei construcții, care împreună cu membrii din comitetul școalei, precum și cu concursul dat cu toată dragostea de consăteni, a reușit a înfăptui, în cel mai îndepărtat

sat de munte, un prea frumos local de școală. Pentru această faptă de laudă, Ministerul Instrucțiunii, a adus d-lui Gh. Florescu mulțumiri pentru inițiativa și stăruința depusă pentru binele obștesc.

Actul de fundație comemorativ, așezat în temelia construcției, în colțul dinspre M-zi-răsărit, al șanțului de zidării este redactat astfel:

ACT COMEMORATIV

„Pusu-s-a temelia localului de școală din această comună Brădet, jud. Argeș, în anul Mântuirii Domnului, 1924 (una mie nouă sute douăzeci și patru) luna Iulie ziua 23, în zilele de glorioasă domnie a *M. S. Regelui Ferdinand I* și a soției sale *M. S. Regina Maria*, Mitropolit Primat al țării fiind I. P. S. S. *Miron Cristea*, Prim Ministru fiind d-l I. I. C. Brătianu, Ministru al Instrucțiunii, d-l D-r C. Anghelescu, prefect al jud. Argeș, d-l *Honoriu Bănescu*, revizor școlar de Argeș, d-l *Ghica Popescu*-Musătești și director al școlii d-l *Gh. Florescu*-Brădet.

„Această clădire se ridică cu osârdia binevoitoare a comitetului școlar din această comună, având ca președinte pe d-l *C-tin R. Predici*, meșterul care zidește acest local de școală; iar ca membrii principali pe d-nii *C-tin I. Lungescu*, *Pr. I. Brătescu*, *Ioan S. Nițulescu*, *Ivașcu Munteanu* și alți și cu ajutorul obștei locuitorilor Brădet, inițiatorul și promotorul fiind, secretarul comitetului învățătorul Gh. Florescu“.

„Solemitatea punerii pietrii fundamentale s'a făcut după săvârșirea Serviciului divin, la ora 11 dimineața, în prezența d-lor Revizor școlar *Ghica Popescu*, d-l *Gh. Constantinescu* șef de serviciu la Cassa Școalelor Revizor

Cl. II Gh. Păuna-Vălsănești și Gh. Teodorescu direct. șc. din Musătești și parte din locuitori.

- ss) Revizor școlar Ghica Popescu
- ss) Șef de serviciu C. S. Gh. Constantinescu
- ss) Revizor școlar cl. II Gh. Păuna
- ss) Direct. școlii Brădet Gh. Florescu
- ss) Paroh Pr. I. Brătescu
- ss) Președ. comitetului C-tin Predici
- ss) Primar I. Nițulescu

Membrii comitetului { C-tin Lungescu
Învățător Munteanu
Ioan Stănescu

SITUAȚIA ȘCOLARILOR

De când începe arhiva școlii din Brădet anul 1886—1887, se constată că școala a avut un număr de 40 elevi, mergând apoi în descreștere până în anul 1893—94, când se găsesc 47 elevi.

Dela 1893—94 a progresat încet, încet, ajungând până la 120 în anul 1930—31, repartizați în 7 clase.

În timp de 32 ani adică dela 1882—87 până la 1918—1919, școala a avut un număr de 136 absolvenți a 5 clase primare din 267 ajunși în cl. V, deci un procent de 5 %.

Dintre acești absolvenți numai fiii preotului Brătescu au trecut la meserii, învățând tâmplăria, ceilalți absolvenți au rămas în sat să continue ocupația părinților — în majoritate exploatarea lemnului, creșterea vitelor, puțină agricultură și pomicultură.

Dela venirea învățătorului *Gh. Florescu*, numit în postul al II-lea, originar din Brădet, fost elev al școlii primare din Brădet și absolvent al Școlii normale Carol I

din Câmpulung (promoția 1916), forțele didactice sporind, școala își mărește efectivul în elevi.

Din cele notificate în procesele verbale de inspecție ale personalului de control, în anii dela războiu încoace, se constată că frecuența școlărilor a fost bună, menținându-se între 80—90 % din cei înscriși. În ultimii ani, au avut frecvență regulată 110—116 elevi, din 118—120 elevi înscriși.

Din anul 1924 direcția școlii a trecut asupra lui Gh. Florescu, care a aplicat obligativitatea cu mult interes și iscusință didactică, având frecvență bună — dovadă procesele verbale de inspecțiuni — aceasta fără a aplica vre-o amendă școlară.

Învățătorul Gh. Florescu, având entuziasm și focul sacru pentru carieră, stimulat încă de ambițiunea de a-și lega numele său de satul natal, a muncit cu perseverență atât în școală cât și extra-școlară.

În interval de 6 ani, cât a avut sub conducerea sa elevii ultimei clase V—VII a dat un număr de 47 absolvenți din 52 elevi, prezenți la examenul din aceste ultime clase. Dintre absolvenții săi, după îndemnul său, mare parte au îmbrățișat meseriile și comerțul.

Datorită învățătorului *Gh. Florescu*, care a luat inițiativa, ajutat fiind și de consătenii săi, s'a construit noul local de școală. Grădina sa școlară, cultivată cu ajutorul elevilor săi, produce tot felul de legume și zarzavaturi. D-l Florescu s'a remarcat și în conferințele pedagogice ținute la cercurile culturale; de asemenea în predicile ținute la biserica din sat, încă de pe timpul când era elev normalist.

A organizat de asemenea un cor bisericesc, făcând și serviciu onorific la strană. A fost contabil, censor și actualmente este membru în consiliul de administrație al Băncii locale. De asemenea conducător al Cooperativei

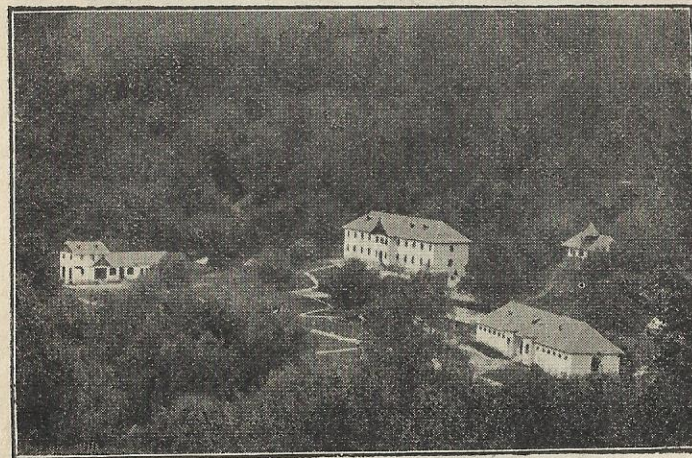
Cuza-Vodă din Brădet. Este învățător gr. II și a fost revizor școlar cl. II.

Școala din Brădet a dat ca elemente mai ridicate în societate, până acum: *doi preoți, 4 învățători, un ofițer și un agronom*. Alți absolvenți s'au ridicat ca stare materială prin meserii și negoț.

BĂILE BRĂDET

Altitudine 628 metri.

Isvorul băilor Brădet, deși cunoscut oarecum de sătenii locali, a fost descoperit de către defunctul *Ioan Ni-*

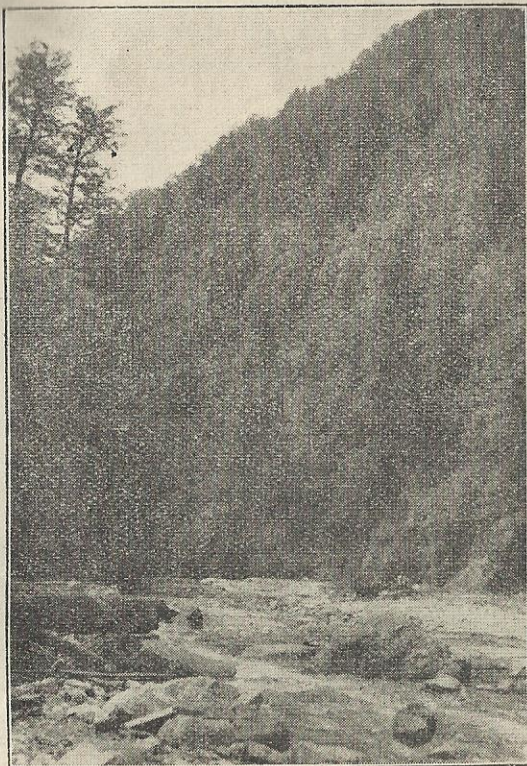
colescu din București, fost oficiant superior și fotograf, în anul 1888.

PRIMELE DESCOPERIRI ȘI CERCETĂRI

În arhiva primăriei din Brădet, se găsește un tablou, pe care se află fotografiat descoperitorul *Ioan Nicolescu*,

precum și prima instalație primitivă a băilor. Tot cuprinsul tabloului conține apoi următoarea istorisire, scrisă și subscrisă de către Ioan Nicolescu:

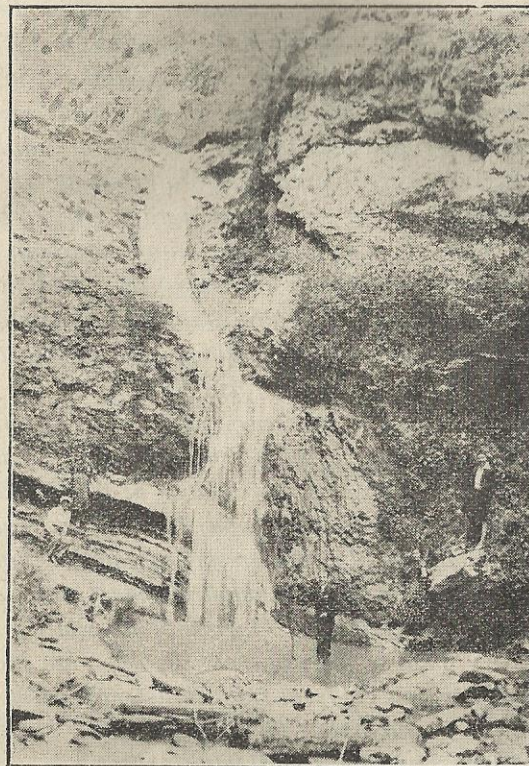
„Eram bolnav de cord, de ficat și de stomac, sufeream

Pe râul Vâlsan. Spre Cascadă

de 4 ani de aceste boli, în care timp nici un doctor nu mi-a dat de leac, și îngrijat de moarte, mi-am făcut testamentul în București, scris de fiinul meu, Nicolae Ionescu, fost pe atunci telegrafist, actualmente șef la biroul de ordonanțare din Ministerul Domeniilor.

După facerea testamentului în anul 1888, am plecat greu bolnav, la locul meu natal, în comuna Vâlsănești jud. Argeș, de acolo am mers pe râul Vâlsan în sus spre munte, până la cel din urmă sat, ce se numește

Cascadă pe cursul râului Vâlsan

Brădetul, cu credință că în această localitate am să descoper un izvor mineral, a cărui apă întrebuințând-o să mă facă pe deplin sănătos și iată că l-am descoperit, cale de 30 minute pe jos, mai sus de satul Brădetu, pe albia râului Vâlsan, partea despre apus de râu,

între niște dealuri înalte muntoase, pline de păduri seculare, pe moșia statului din jud. Argeș.

„Era un izvor puțin cunoscut de oamenii din localitate sub denumirea „Puturosul“, a cărui apă, mirosind a pucioasă nu se utiliza de oameni. Călătorii din alte părți nu puteau pătrunde aci, nefiind nici drum de căruță, nici măcar potecă de picior. Subsemnatul, sosind aici bolnav în 1888, am pus oameni de au făcut potecă au săpat apoi o groapă mai la vază, pe care au pardosit-o cu piatră, și în care s'a tras izvorul limpede și curat. De la groapă, izvorul se scurge în râul Vâlsan la distanță de 3 metri. Ca locuință, mi-am construit aci o colibă de lemn, în care m'am adăpostit 3 luni de zile, până ce m'am făcut pe deplin sănătos. După mine, au mai venit la izvor și alți suferinzi, cari au făcut cură cu această apă și toți s'au făcut sănătoși.

Pot cită pe: Ioan Cristescu, fost deputat al țăranilor de Argeș, din comuna Cacaleți-Zărnești, care s'a vindecat radical de reumatism cronic; Tudose al Mariei din Secături, vindecat radical de piatră la beșica udului; Niculăiță Popescu din Moșetești; asemenea vindecat complet de aceiaș boală, după ce mai mulți ani se căutase pe la Căciulata și Govora și nu simțise nici o ameliorare; Tudose Diaconescu și Gheorhe Florescu din Vâlsănești s'au vindecat radical de reumatism cronic și umflături la picioare, Tudose Tomescu, comerciant din București; precum și alți mulți suferinzi.

Acum în fiecare an, izvorul mineral din Brădet este frecventat de 200—300 suferinzi cari vin din mari depărțări, aici la cură gratuită, cum veneau odinioară suferinzi la locul lui Sîlioam; și toți se vindecă radical, de ori ce boală ar fi cuprins, precum m'am vindecat eu în 1888 bând această apă“.

(ss.) Ioan Nicolescu.

Analiza chimică a izvorului mineral din Brădet jud. Argeș, scrisă pe tabloul (cel de la primărie) în partea stângă, s'a făcut de d-rul *Bernhard* în anul 1888, la laboratorul său de chimie, dela spitalul Colței din București.

Iat-o :

Acid carbonic	0.0810%
„ sulfuric	0.0200%
„ azotic	0.016 %
Clor	0.0568
Sulfo-metalic	0.0093
Oxid de fer și aluminiu	0.0180%
Oxid de calciu-calce	0.0414
Oxid de magneziu	0.0120
Oxid de sodiu-sodă	0.0270
Oxid de potasiu	0.0012

După analizele chimice făcute în Iulie 1931 și care corespund cu cele făcute anterior, cele trei izvoare cu debit bogat de apă, au următoarea compoziție chimică:

Izvorul No. 2		Izvorul No. 3		Izvorul No. 7	
CaSO ₄	0,0673	CaSO ₄	0,0967	CaSO ₄	0,1907
Ca(CO ₃ H) ₂	0,0143	Ca(CO ₃ H) ₂	0,0029	Ca(CO ₃ H) ₂	0,0347
Mgcl ₂	0,0335	Mgcl ₂	0,0426	Mg(CO ₃ H) ₂	0,0115
KH	0,0041	CaH ₂	0,0113	Mgcl ₂	0,0132
Nacl ₂	0,0576	Nacl ₂	0,6426	Nacl ₂	2,8392
NaSH	0,0067	Na ₂ S ₂ O ₃	0,0072	SH ₂ liber	0,00938
Na ₂ S ₂ O ₃	0,0060	SiO ₂	0,0132	CO ₂ „	0,0139
SiO ₃	0,0165	NaSH	0,0194	SiO ₂	0,0144
		Iod	2,2 γ	S ₂ O ₃ Na ₂	0,0252
				Iod	8,2 γ

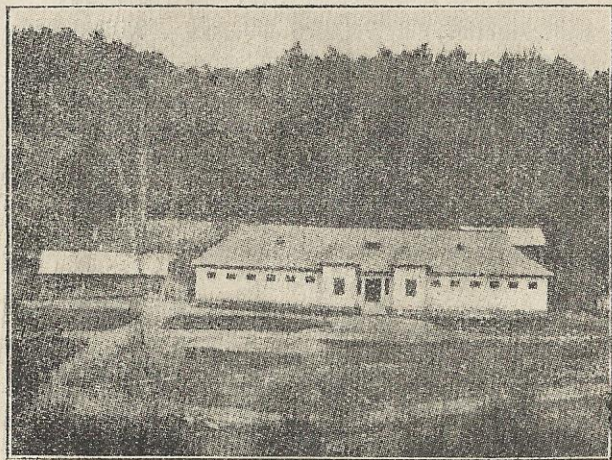
Mineralizare totală la litru :

Izvorul	Izvorul	Izvorul
No. 2=0,2134	No. 3=0,8503	No. 7=3,2051

*) Aceste note sunt luate din prospectul Băilor Brădet.

Compoziția lor chimică, precum și lucrările făcute cu aceste ape le indică pentru cura de diureză în boli de rinichi ca: litiază renală, albuminurie fiziologică, azotemie incipientă; în gută, artritis de asemenea stimulând funcțiile hepatice, sunt utile și în unele boli de piept. (După prospectul băilor).

Băile Brădet sunt situate la 50 km. de *Pitești*, 20 km. de *Curtea de Argeș* și 40 km. de *C. Lung.* Ca mij-

Brădet — Băile

loace de transport sunt autobuzele care pleacă din *Pitești*, din fața statuii (Bd. Elisabeta) la orele 4 p. m. și se întorc din Brădet la orele 5 a. m. Costul transportului inclusiv bagajul, până la 25 kgr. este de lei 102.

Sezonul începe la 1 Iunie și durează până la 15 Septembrie.

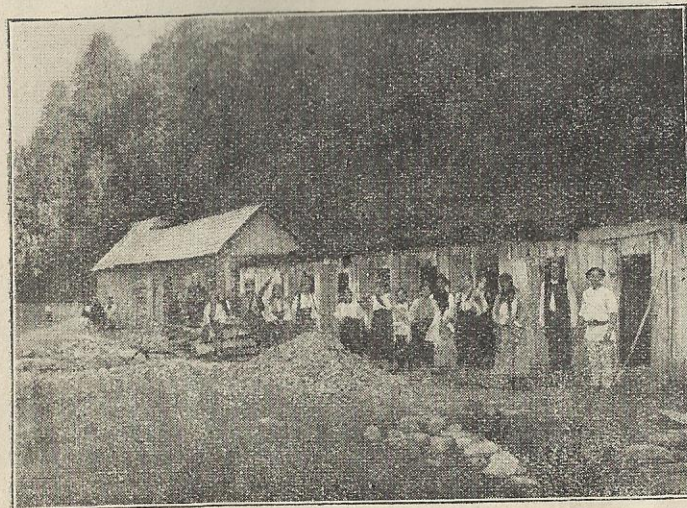
Din cele de mai sus rezultă că apele de Brădet Argeș sunt ape *cloro-sodice calcaroase*, cu însemnat procent de hidrogen sulfurat și sulf total, precum și iod.

Indicațiunea principală a apelor de Brădet, în tratamentul balnear este: *reumatismul articular, muscular, artritele infecțioase, nevralgiile și nefritele, sciatica etc.*

Se obțin bune rezultate, ca tratament adiutant în sifilis și în unele maladii cronice de femei.

Limfaticii, debilitați, ganglionarii beneficiază de acțiunea tonică a acestor ape cloro-sodice și sulfuroase.

Tuberculoza, cancerul, hipertensiunea accentuată sunt

Băile vechi

contra indicate pentru tratamentul balnear în Brădet (Prospectul băilor).

Se pot face și băi reci de râu și plaje la Vâlsan și cură de soare.

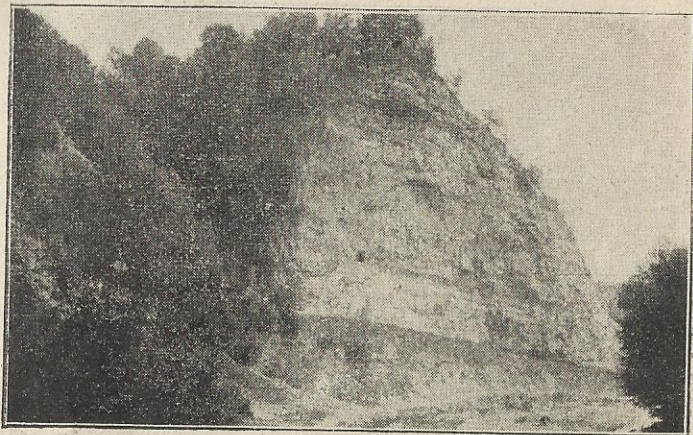
De notat mai este faptul că, pe lângă instalația noilor băi, se mai găsesc, pe Vâlsan în sus, vechile băi primitive la distanță de un Km. de cele noi.

Drumul până la aceste băi, mergând paralel cu râul

Vâlsan, este de un pitoresc neîntrecut, fiind croit printre dealuri împădurite și munți stâncoși.

La aceste băi primitive, încălzirea apei se face încă cu bolovani arși în foc și vin aci pentru tămăduire, oameni mai sărmani și mai cu seamă săteni din jud. Argeș și Muscel.

De la aceste băi, unde privelștea e mai romantică decât în stațiunea Brădet valea se strâmtează, munții

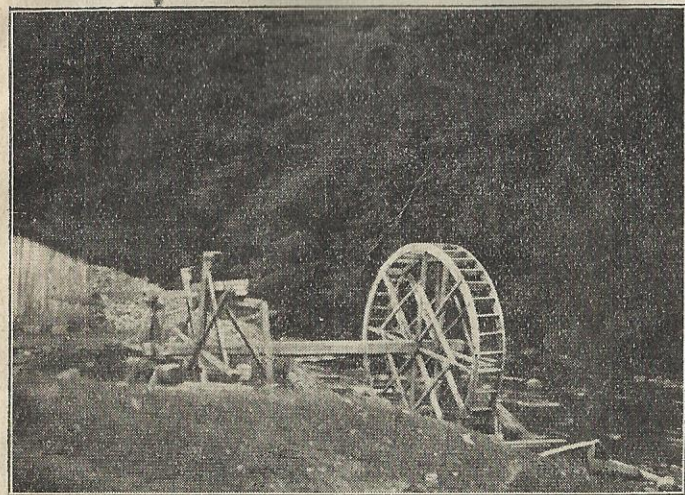

Munte stâncos din vecinătatea Băilor

sunt mai apropiați din ce în ce, dând un aspect sălbatic regiunii, până la cheile Vâlsanului — cari după expresia sătenilor sunt *fioroase, în măreția lor neîntrecută*. La oarecare distanță de aceste băi este isvorul minunat de apă sulfuroasă, asemenea celei de *Căciulata*, care este indicată în boalele de nutrițiune. Afară de acest isvor, captat într'o regiune păduroasă cu fagi seculari, mai sunt 2 isvoare *pentru băut și eficace pentru ochi* — după afirmația unor suferinzi.

Pe Vâlsan în sus sunt instalate *joagăre* pentru industria lemnului și *mori*, precum și instalațiuni hidraulice.

Stațiunea balneară *Brădet* are și marele avantaj de a avea și un climat, care poate rivaliza cu cele mai de frunte stațiuni climaterice. Aerul perfect curat, răcoros și ozonat reconfortează organismele cele mai

Instalație hydraulică pe Vâlsan

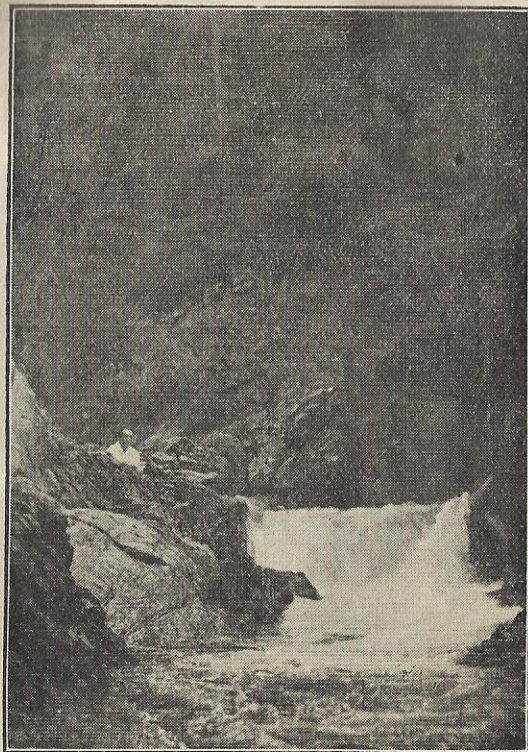
debile. În special intelectualii și surmenații simt în Brădet, adevărată recreație și odihnă.

PRIVELIȘTI

Natura a fost prodigioasă, în a oferi vizitatorilor, priveliști muntoase fermecătoare și pline de măreție.

Mergând pe cursul Vâlsanului în sus, ți se prezintă înaintea ochilor tablouri pline de farmec. Cine a fost

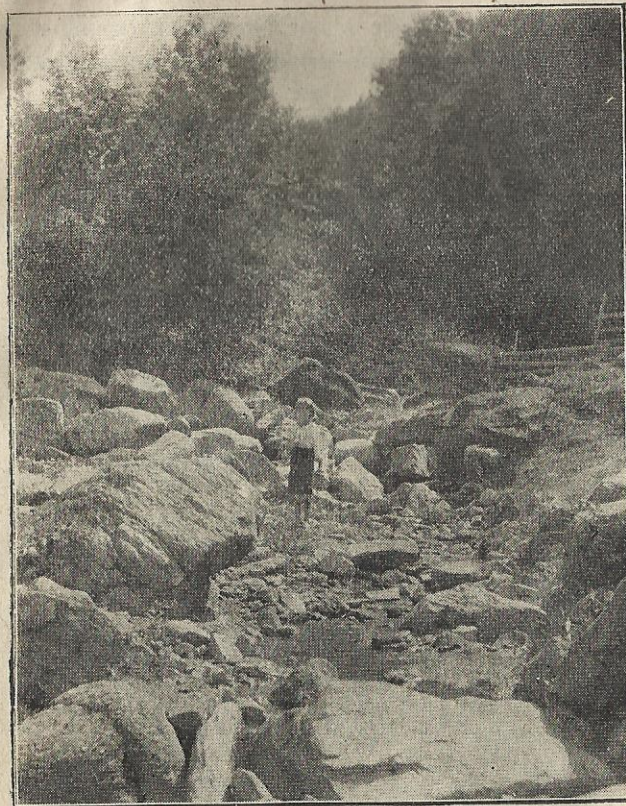
odată la cascadă, la cheile Vâlsanului și la poenile sale înverzite și tainice dela poalele munților, nu poate uita măreția și grandoarea naturii în toată splendoarea ei. Cheile Vâlsanului pot rivaliza cu Valea Bicăzului

Cheile Vâlsanului. Punctul denumit „Vânturătoarea“

din Moldova. Excursii se pot face la Bahna Rusului, unde era castelul de vânătoare al defunctului *Rege Ferdinand*, dărâmat în primăvara anului acesta, fiindcă ajunsese în ruină, deși fusese construit abia acum 30 de ani, de către Regele Ferdinand.

○ pădure nesfârșită de brazi înconjură acest castel. Acum dărâmându-se castelul s'a defrișat și pădurea de brazi din fața castelului; dar acest fapt a deschis o pri-

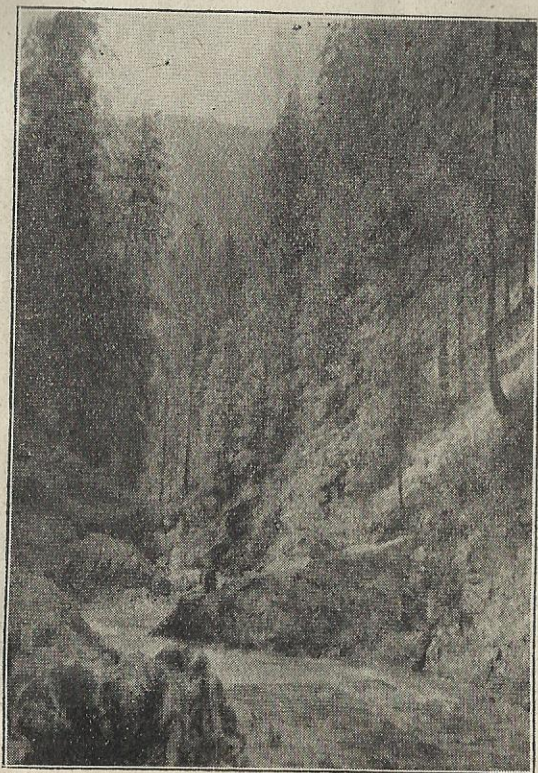

Pe valea Vâlsanului

veliște fermecătoare, spre munții din împrejurimi și spre încântătoarea vale a *riului Doamnei*.

La distanța de 4 km. de Brădet se află frumosul sat *Nucșoara* din Muscel, așezat pe un mândru plaiu. Por-

nind din Brădet, pe jos, cu căruța cu boi, sau călare, urci pe un drumeag accidentat, cu viroage, un munte stâncos și ajungând pe plaiul Nucșoarei, ochiul e desfătat de cele mai superbe priveliști. *In stânga*, apare pe

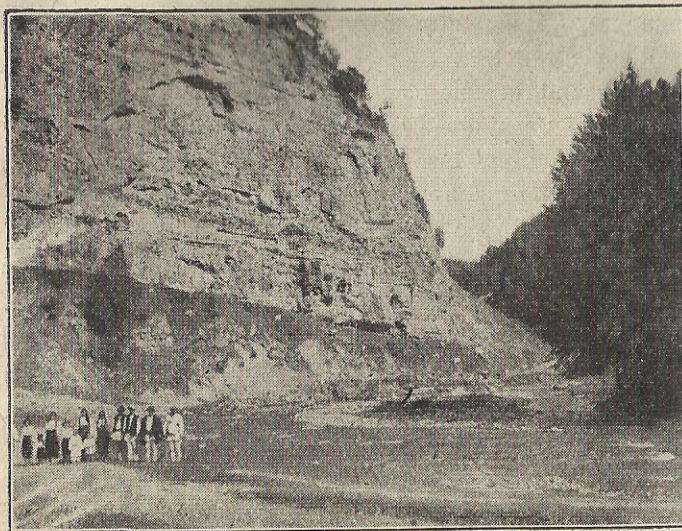
Cheile Vâlsanului

un deal înalt, satul *Secături*, ale cărei case sunt resfirate printre arbori roditori și mici păduri. Spre zare se vede muntele *Ghițu* (1632 m.).

In dreapta, se desfășoară superbii munți păduroși ai *Bahnei Rusului*, cu păduri atât de dese, în cât dau

un ton întunecat acestor regiuni. În fundul tabloului minunat al naturii, se profilează munții *Păpău* (2094 m.) și *Drăghina* din Mușcel.

Plaiul Nucșoarei e minunat și desfătător al ochiului și al simțurilor, căci pe lângă priveliștea minunată ce-ți oferă acest plai, aerul ozonat ce respiri cu nesățiu este încărcat de mireasma dumnezeiască a buchetului variat,

Munte stâncos în localitatea Brădet

compus din cele mai minunate flori de munte. Mergi pe plaiul acesta divin, o bună bucată de drum, până să ajungi în satul Nucșoara.

În tot acest timp, nu faci decât să exclami de bucurie senină și să binecuvintezi pe Dumnezeu pentru dărnicia cu care a înzestrat aceste colțuri de rai! Asemenea locuri binecuvântate sunt destinate în viitor, ca să se clădească pe ele sanatorii, căminuri pentru

școlăria debilitată și locuri de odihnă pentru intelectuali surmenați.

EXCURSII

Dacă din Brădet până în Nucșoara, s'ar face un drum mai practicabil pentru trăsura și mașină, mult ar folosi stațiunii Brădet.

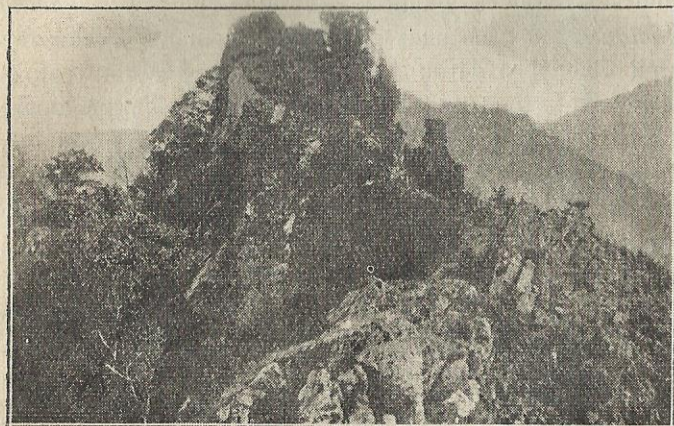
Ajungând în Nucșoara, cerând referințe asupra localității, dai de sfătosul *moș Samoilă*, fost primar al Nucșoarei, pe timpul încoronării regelui Ferdinand, și deci figurând și în albumul încoronării, pe care-l arată orcui, cu mândrie.

Moș Samoilă în vârstă de 70 de ani povestește într'un limbaj colorat, amintirile sale despre partea ce luă la vânătorile regale dela Bahna Rusului, cu defunctul *Rege Ferdinand*. Tot *moș Samoilă* știe să povestească, cum în noaptea de *14 Iulie 1864*, în urma unui cutremur, s'a născut *lacul din Nucșoara*, prin prăbușirea unui munte. Acest lac este plin cu pește proaspăt, care face deliciul excursioniștilor.

Din Nucșoara, care are o frumoasă biserică, plină Dumineca de credincioși, de asemenea care are și gospodării înfloritoare, cobori spre valea râului Doamnei, pe un drum mai bunicele, spre *Bahna Rusului*.

Excursii se mai pot face tot din Brădet spre munții mai depărtați ai Argeșului. *Mătureanu 1932 m.*, *Moldoveanu 2544*, *Ghițu, Negoii 2644 m.* și *Suru 2281*, *Buteanu 2508*. Plecând prin *Curtea de Argeș* spre *Cumpăna*, cu trenul societății Aref, parcurgi un drum pe cât de mareț, pe atât de sălbatic prin pozițiile cele mai variate, mai capricioase mai impunătoare, cu adevărat de factură divină, mai ales la *Cheile Argeșului* și în

preajma ruinelor cetății lui *Vlad Tepeș*. De la *Cumpăna* în sus, pe un drum extrem de accidentat — (drum strategic făcut de armata română în 1915—1916, care trece pe muntele *Clăbucetul* și se sfârșește la muntele *Marginea*) — suind și coborând catene de munți păduroși și mergând pe *Topolog* în sus, după un drum

Pe Valea Argeșului. Ruinele cetății lui Vlad Tepeș

de 30 Km. pe jos sau călare, ajungi la stâna de la poalele *Negoiiului*.

LOCURI PITOREȘTI

Pe albia *Topologului*, natură este de o majestate neîntrecută. Aci pădurile dese de brad coboară până în albia *Topologului*, a cărui apă are reflexe albastrii.

Muntele *Negoii*, (2644) cel mai înalt pisc din România, este un munte grandios și impresionant, cu o vegetație redusă de jnepi și iarbă spre poale, absolut stâncos spre vârf, plin de prăpăstii primejdioase, între

cari și așa zisa *Strunga Dracului*. El este greu de ascensionat pe versantul din jud. Argeș, neavând poteci practicabile așa după cum este pe versantul din Transilvania, pe unde se face ascensiunea în mod mai ușor. Totuși mulți turiști îndrăsneti au urcat și pe versantul din Argeș, dând pe creasta Negoiiului de zăpezi eterne, ca în *Alpi* și *Pirinei*. Negoiiul are și lacuri, provenite din ghețari. Cu drept cuvânt, d-l profesor Simion Mehedinti numește regiunea muntoasă a jud. Argeș, *Engadina României*, căci aci sunt priveliști asemănătoare celor din Alpii Elveției și Tirol. Ar fi de dorit ca turismul român să se ocupe mai mult de această regiune fermecătoare a țării, care totuși este și mai puțin cunoscută, deși *jud. Argeș este leagănul românismului*. Cele 3 văi superbe ale *Argeșului*, *Topologului* și *Vâlsanului* sunt mai puțin cunoscute, decât văile râurilor *Olt*, *Jiu*, *Prahova* etc. Fiii Argeșului să înființeze o societate de turism, care să urmărească punerea în valoare a acestei regiuni, prea puțin cunoscută și totuși atât de fermecătoare, mai ales având în vedere că străluciții noștri voievozi, începând cu *Negru Vodă* și *Mircea cel Mare* și-au lăsat toți, în ordine cronologică, urmele lor pe meleagurile Argeșului.

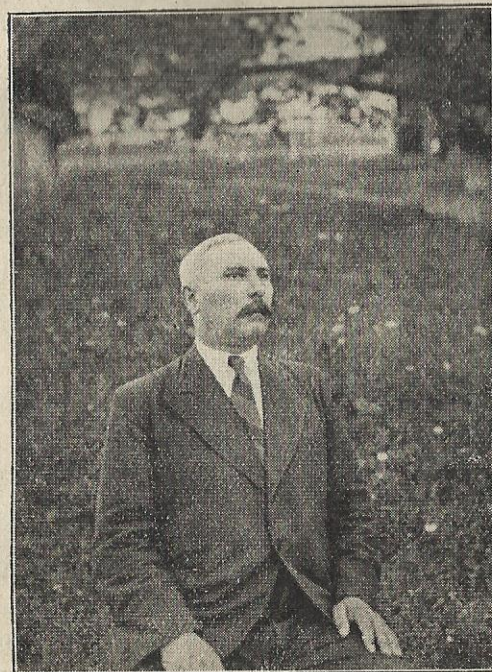
Pe aceste meleaguri s'au croit drumuri de comunicație cu Ardealul, încă din cele mai vechi timpuri. Pe drumul vechiu al Sibiului, care pleacă din C. de Argeș și trece prin comunele *Suici*, *Sălătruc*, *Perișani*, *Titești*, luându-o pe valea *Oltului*, prin *Greblești*, *Câineni*, *Turnu Roșu* la Sibiu, s'a strecurat la 1712 și mândrul rege al Suediei *Carol al XII* după înfrângerea de la Pultava (1709).

Pe acest drum, sosiau din t parnița de la *Buda* și *Sibiu*, cărți religioase spre mănăstirile din Argeș, tot pe aci au plecat în exil patrioții români de la 1848 etc. Și câte n'ar putea spune falnicele păduri de fagi seculari

din Argeș, martore a trecerii atâtor convoiuri spre Ardeal!

Nu se poate încheia această monografie, fără a vorbi de inimosul Român, d-l Mihai Dumitrescu, care a ridicat la mare valoare băile Brădet.

Dânsul, recunoscător acestor băi, care l-au vindecat

D-l Mihai Dumitrescu, concesionarul băilor Brădet

de un reumatism vechiu, contractat în timpul războiului, și mai presus de toate încredințat fiind de faptul că va veni în ajutorul suferinzilor, prin punerea în valoare a acestor băi eficiente, s'a prezentat la licitație pentru concesionarea apelor din Brădet și a obținut concesionarea lor pe timp de 29 de ani.

În anul 1927 când a venit dânsul în Brădet, totul era primitiv și pe locul unde se găsesc azi toate clădirile stațiunii se afla un ceair, unde pășteau vitele și găstele. Cu multă râvnă și entuziasm, fiind o fire întreprinzătoare a început lucrările chiar în anul 1927, făcând mai întâi *instalația băilor*, care a fost gata pentru sezonul 1928; apoi în vara următoare a început construirea hotelului cu 40 camere, a restaurantului și a altor clădiri necesare, cari au fost gata în anul 1931.

Acest Român, care a pus capital mare și muncă trudnică pentru valorificarea băilor Brădet, trebuie încurajat și susținut și de stat, pentru a se da mai mare extensiune *exploatării apelor* din Brădet, atât de minunate, precum și de a se construi încă un hotel și vile particulare, actualele construcții nemai fiind suficiente, dat fiind avântul ce a luat Brădetul.

D-l Mihail Dumitrescu este fiul învățătorului azi pensionar d-l *Ioan Dumitrescu*, un prea distins dascăl, care a făcut cinste Corpului didactic primar din Argeș și *foșt elev al vrednicului învățător Tudose Diaconescu*.

D-l Mihai Dumitrescu, născut în 1887 în comuna Zărnești pe Valea Vâlsanului, a făcut studiile primare și secundare în *Pitești, București și Craiova*. Studiile superioare le-a făcut la Academia de înalte studii comerciale din *Leipzig*, căci de mic copil a avut aptitudini pentru comerț.

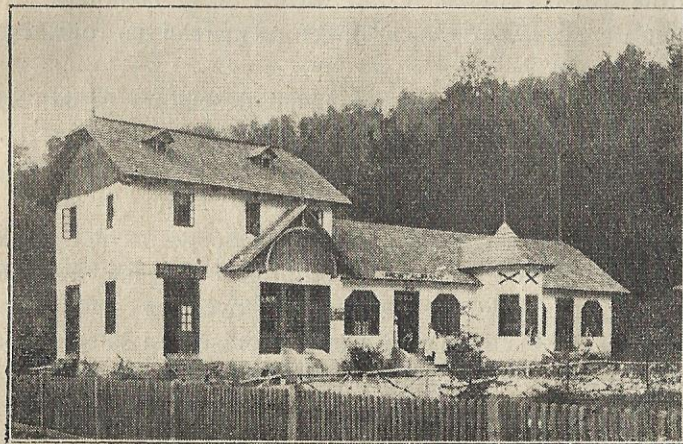
Ocupațiunea sa principală este exploatarea pădurilor.

Războiul l-a făcut, fiind înregimentat în reg. de Artilerie grea, a luptat la *Severin-Alion, Nămolosa, Mărășești* și, distingându-se, fu avansat *locotenent chiar pe câmpul de luptă*.

În afară de camerele de la hotel, cari se plătesc cu 40-60 lei (un pat sau două) vizitatorii băilor mai pot găsi camere în sat, pe un preț destul de modest. Masa

se ia în condițiuni destul de bune, la restaurantul băilor, cu prețuri moderate; de asemenea și în sat. Alimente sosesc zilnic de la Pitești cu cursa; de asemenea și din satele vecine. Se simte absolut nevoie în Brădet, de înființarea unei piețe, pentru aprovizionarea stațiunii în timpul sezonului.

Stațiunea Brădet are din 1931 și o *farmacie*, pe timpul sezonului, instalată, în acelaș local, unde se află

Farmacia

și restaurantul. Proprietarul acestei farmacii este d-l *Napoleon Popovici*, fost asistent universitar la laboratorul de Botanică generală și sistematică a d-lui profesor Solacolu, precum și fost intern farmacist la spitalul Colțea. D-l Farmacist N. Popovici e proprietarul farmaciei, obținută prin concurs, din București Calea Rahovei.

Din 1931 stațiunea Brădet a avut fericirea de a avea și un medic bun balneolog d-l *Dr. Gh. Cărbunescu* din București. D-sa activează cu toată râvnă profesională,

atât pentru îngrijirea pacienților, cât și pentru progresele stațiunii.

Domnia sa dă consultațiuni în localul băilor dela orele 9 dimineața până la 1 p. m.

O baie caldă costă 40 lei.

INFIIINȚAREA ATENEULUI „STELIAN POPESCU“ ÎN BRĂDET

În vara acestui an, (1933) s'a inaugurat în Brădet, din inițiativa președintei Ateneului Ionescu Gion din Pitești, d-na Tatiana Bobancu, un ateneu și o bibliotecă, cu numele, „*Stelian Popescu*“ directorul marelui ziar românesc „*Universul*“

La înființarea acestui așezământ de cultură, a dat cel mai mare concurs d-nul *Leontin Iliescu*, scriitorul și ziaristul de seamă, precum și d-l *Gheorghe Petculescu*, inspector la loteria de stat.

Inaugurarea s'a făcut cu multă solemnitate în ziua de 23 Iulie, într'o zi cu soare strălucitor și cer senin, deși de 2 săptămâni plouase încontinuu. Priveliștea stațiunii în această zi memorabilă era măreață: orașenii și sătenii erau adunați la o laltă, pentru a sărbători un eveniment cultural. Pe lângă comitetul Ateneului „Ionescu-Gion“ din Pitești, d-na Tatiana Bobancu a invitat mulți intelectuali din Pitești: profesori, avocați, medicii etc,

Colina stațiunii, pe care este clădit hotelul, prezenta un aspect pitoresc și sărbătoresc, grație variatelor costume naționale, multicolore.

Cu acest prilej d-l *Stelian Popescu* directorul ziarului *Universul*, a trimis d-nei Tatiana Bobancu următoarea scrisoare:

„Întâmpinarea, pe care mi-o adresați în numele Ateneului „Ionescu-Gion“ din Pitești, cum și frumoasa inițiativă de a înființa în superba stațiune balneo-climatecă Brădet

Argeș, în regiunea de obârșie a marelui Ioan C. Brătianu, un ateneu popular și o bibliotecă de vară, care să poarte numele meu, m'au impresionat adânc și vă rog să credeți că această prețuire a d-voastră ca și toate manifestațiile de simpatie ce le primesc mă îndeamnă să duc mai departe, acțiunea patriotică, pentru triumful românismului constructiv.“

„Reținut fiind însă de evenimente în București, vă rog să luați în seamă, imposibilitatea mea de a veni în mijlocul d-voastră.

„Vă trimet însă pe vechiul meu colaborator și inimosul prieten *Leontin Iliescu*, care vă va aduce salutul meu cel mai sincer și vă va ține, în acelaș timp conferința inaugurală a noului cămin cultural. Cu acest prilej îmi fac o bucurie, de a vă trimete din editura ziarului „*Universul*“ cărțile apărute până acum ca un prim fond cultural al acestei biblioteci, pe care o vor gusta desigur toți cei care vor veni să trăiască în *Brădet* clipe de reculegere și sănătate în preajma munților înviorători.

„Primiți vă rog, distinsă doamnă și onorat comitet, expresiunea celor mai bune sentimente ale mele, și urarea ca acest ateneu să răspândească, cât mai multă lumină în jurul său“.

(ss) **Stelian Popescu**

De asemenea d-nul Alexandru P. Necșești Administratorul „*Universului*“ a trimis alăturata scrisoare:

Stimată doamnă,

„Felicitându-vă pentru frumoasa inițiativă culturală dela Brădet-Argeș vă trimitem cărțile din Editura ziarului „*Universul*“ donate de directorul nostru d-l *Stelian Popescu*, ca prim fond cultural ateneului și bibliotecii populare al căror patron este d-sa.

„Totdeodată răspundem dorinței exprimate de inițiatori

vă trimetem și portretul d-lui Stelian Popescu, spre a figura, ca simbol, în sala noului cămin cultural“

(ss) **Al. P. Necăști**

D-l Subsecretar de Stat de la Interne, d-l Armand Călinescu, ca fiu al Argeșului, a trimis d-nei Tatiana Bobancu următoarea telegramă:

„Fiind reținut în pat, nu pot participa la festivalul organizat. Regret foarte mult. Profit însă de împrejurări pentru a face călduroase urări de reușită a acțiunii culturale.

(ss) **Armand Călinescu**

Redau aici după ziarul „Universul“ No. 201, din ziua de Miercuri 26 Iulie 1933 momentele principale ale solemnității inaugurării *Ateneului Stelian Popescu*:

„Pe câmpul dintre hotelul Băilor și restaurant s'a improvizat o estradă deasupra căreia stăteau scrise cuvintele. *Ateneul Popular Stelian Popescu*.

„Peste 2000 de săteni și sătence în pitorescul port național, cărturari veniți din București, Pitești și din împrejurimile Brădetului participă cu o vie însuflețire la marea manifestație românească dela Brădet. Serviciul religios este oficiat de un sobor de preoți în frunte cu părintele Marin Popescu protoereul jud. Argeș, preotul Victor Popescu parohul bisericii din Brădet, I. Marinescu referent episcopal, Chiriță din C.-de Argeș, Preotul Sălcescu din Budeasa cum și alți preoți.

„După terminarea serviciului divin au ținut cuvântări: părintele *Marin Popescu*, preotul *Victor Popescu*, d-na *Tatiana Bobancu*, d-l *Leontin Iliescu*, d-l *Mihail Dumitrescu* și alții. A urmat apoi o agapă unde au ținut toasturi d-l *Honoriu Bănescu*, profesor *M. Mihăileanu*, profesor *Radu Petre*, directorul școlii Normale din Pitești, protoereul *Marin Popescu*, căpitanul *Iov*, d-na *Tatiana Bobancu*, d-l *Vasile Vespescu*, docent univer-

„sitar, d-l *N. N. Bobancu* farmacist, *Mihail Dumitrescu* și alții.

„Pentru biblioteca *Ateneului din Brădet* ziarul *Universul* o donat toate cărțile apărute în editura sa, d-na *Tatiana Bobancu* a donat 200 volume în numele său personal și al *Ateneului Ionescu Gion*, protoereul *Marin Popescu* 50 volume, etc“.

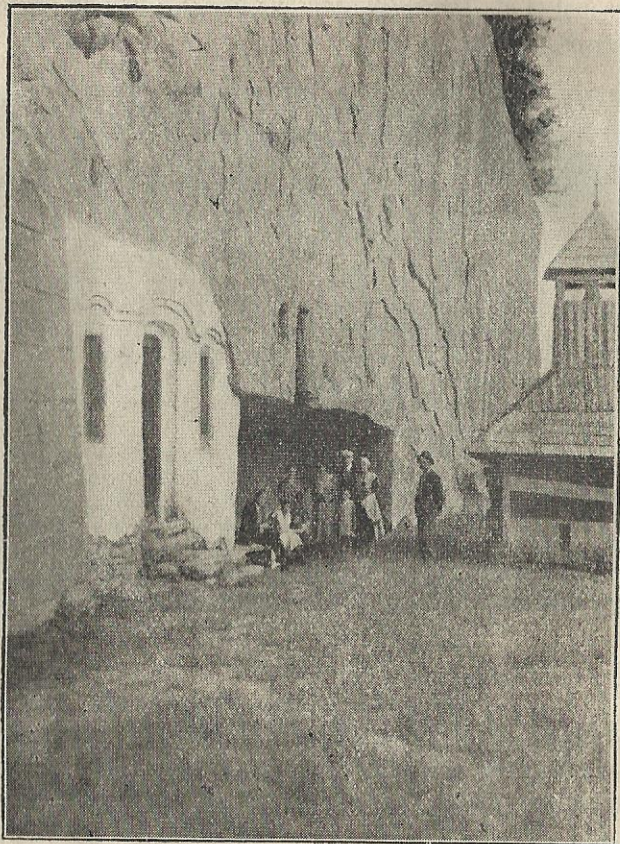

Sătence din Brădet

În anul următor la 5 August 1934, *Ateneul Ionescu Gion* din Pitești a organizat o impresionantă sezătoare culturală la Brădet, când a participat și *I.P.S. Sa Episcopul Nichita Duma* al Argeșului, precum și mulți intelectuali din Pitești, *C. Lung*, *Curtea de Argeș*, *Râmnicul Vâlcei*, ca și o numeroasă asistență de săteni și sătence din toate satele din prejur.

Au ținut cuvântări *I.P.S. Sa Episcopul de Argeș*, d-na

Tatiana Bobancu președinta Ateneului Ionescu Gion din Pitești. D-l I. Dumitrescu directorul Eforiei spitalelor civile, d-l Leontin Iliescu din partea ziarului Uni-

Mănăstirea „Corbi“ zidită într'o stâncă, în apropiere de Brădet, foarte veche

versul, d-l Florescu învățătorul din Brădet, Pr. Marin Popescu, Protoereul jud. Argeș și pr. Victor Popescu, parohul bisericii din Brădet.

Corul Seminarului din C.-de-Argeș a executat admirabile coruri religioase și patriotice.

Au dat concursul la această șezătoare artiști de la Teatrul Național din București, precum și d-l I. Glonțescu din C.-de-Argeș, care a compus un monolog plin de humor, în care lauda activitatea celor care au organizat șezătoarea.

La finele serbării d-na Tatiana Bobancu a împărțit din partea Ateneului Gion premii de câte 500 lei la 6 sățence harnice, cari au crescut câte 9—10 copii. Au participat la șezătoare d-l I. Ghinescu Prefectul județului și d-l Corneliu Zamfirescu, primarul Piteștiului.

CE S'A SCRIS DESPRE BRĂDET

D-l Leontin Iliescu, scriitor și publicist scrie astfel despre Brădet:

„Admirabilă stațiune balneo-climaterică este *Brădetul*, din Argeș, unde cei oboșiți de muncă vin să-și odihnească trupul și mintea; iar cei suferinzi să-și învieze organismul istovit de boli.

„Împrejmuit de codrii pletoși, străbătut de apa sgomotoasă și roditoare de păstrăvi a *Vâlsanului*, Brădetul se răsfată generator de sănătate, în această vale, ca într'o uriașe căldare, ai cărei pereți înalți, sunt pădurile răspânditoare de principii vitale, codrii de un pitoresc romantic, ce ispitesc chiar pe streini.

„Într'adevăr D-ra *Doucet*, care-și desăvârșește studiile de artă plastică la *Paris* a venit la *Brădet*, ca să prindă din măreția fină, peisagii ce le va expune în salonul de toamnă din *Metropola lumii*, unde i s'a cerut să aducă priveliști din cele mai frumoase ținuturi românești.

„Toate aceste peisagii sunt adevărate daruri dumnezeiești, pentru învierea sufletească a oamenilor și pentru

„înlănzirea lor, daruri pe cari le fac și mai mândre,
„robustele țărânci argeșene, adevărate domnițe din po-
„vești, când le privești în pitorescul port național.

„În fața acestor măreții, chiar inima de piatră se face
„mai bună și mai blândă, căci în acest sanctuar al na-
„turii, patimile îți fac impresia broaștelor râioase, ce vor
„să întunece cântecul privighetoarei din vilanelul lui Ro-
„stand. Și e faptă adevărată că toată lumea e bună, ve-
„selă și cu voie bună la Brădet, unde mai ales copiii
„și-au găsit paradisul lor.

„Brădetul e o minunată stațiune pentru copii, a căror
„gălăgie simpatică se ia parecă la întrecere cu poveștile
„Vâlsanului, sburdalnic și neastâmpărat de sgomotos. Aci
„ar trebui să se aducă colonii de copii, în Brădetul unde
„e vorba să ia ființă în curând, un castel al Marelui
„Voevod Mihai, aci la 23 km. de Curtea de Argeș, unde
„ne stau comori de amintiri voevodale și regești.

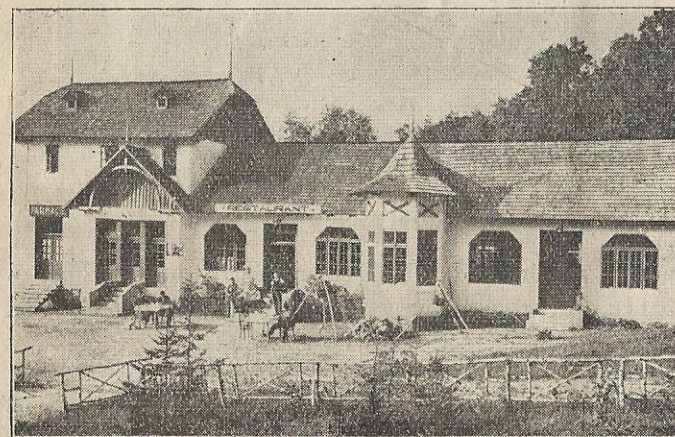
„În acest Brădet, ar putea *Ministerul inimos al Muncii*
„și *Sănătății*, să creeze un sanatoriu minunat pentru mun-
„citori; iar *Ministerul Comunicațiilor* să facă drumuri
„bune, poduri solide și mijloace ușoare de cercetare a
„locurilor superbe din împrejurimi: *Nucșoara*, *Bahna*
„*Rusului*, *Cumpăna*, etc. Cel mai bun lucru pentru înflo-
„rirea acestei stațiuni, de învioreare națională ar fi prelun-
„girea linii ferate de la *Merișani* la *Brădet*, îmbunătățire
„necesară urgentă, care ar simplifica distanțele și ar spori
„cosiderabil prestigiul stațiuni. E un proiect vechiu dar
„care nu știm din ce motive a putut fi părăsit, căci mo-
„tivul traficului nu poate fi invocat, de vreme ce traficul
„ar fi incontestabil sporit.

„Căducătorul băilor Brădet, *Mihai Dumitrescu*, e un
„fanatic realizator de fapte bune cu orice jerfă, căci el
„a ridicat ca din pământ, într'o regiune de sălbatecii mă-
„rețe, un adevărat început de mic orașel, zidind un hotel

„un stabiliment de băi moderne, restaurant și tot ce trebuie
„pentru asigurarea unui confort sănătos și care cu vremea

Hotelul băilor

Restaurantul

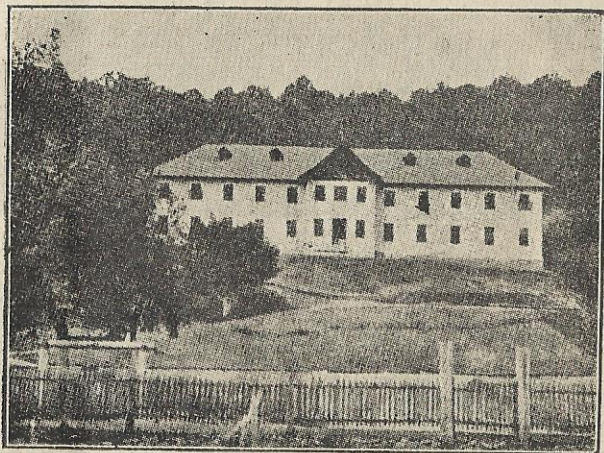
„va trebui să ajungă perfect. Se sbate în tot chipul
„acest Român întreprinzător, făcând uneori și jertfe

„de conștiință, numai ca să convingă indiferența oamenilor.

„De aceia toată lumea îl iubește, se bucură de înfăptuirile lui și-i dă sprijinul pe care-l pot da cei cari n'au „investiri oficiale.

„Această lume se bucură și de sprijinul generos, pe care directorul nostru l'a acordat acestei perfecte stațiuni.

„Într'adevăr d-l *Stelian Popescu*, directorul ziarului

Hotelul văzut din față

„nostru a adresat următoarele rânduri d-nei Tatiana Bobancu, președinta Ateneului Ionescu Gion din Pitești...

25 Iulie 1933 Karlsbad.

„Vă mulțumesc de telegrama ce mi-ați trimes-o și vă asigur de tot concursul meu și al *Universului*, pentru ca stațiunea *Brădet* să ajungă și să rivalizeze cu *Karlsbad-ul* la care eu și alți Români, să nu mai fim siliți „a veni pentru căutarea sănătății.

(ss) **Stelian Popescu**

„D-na Tatiana Bobancu este președinte de onoare a „Ateneului și bibliotecii *Stelian Popescu*. In jurul acestui „cămin cultural s'au strâns toate bunele voinți.

„Biblioteca va avea în curând 1000 volume, căci toți „cărturarii din Pitești și Curtea de Argeș au dat din „cărțile lor, iar scriitorul acestor rânduri a dat 50 cărți „din biblioteca sa“.

(ss) **Leontin Iliescu**

A D A O S

In vara anului 1936, sub auspiciile „*Ateneului Stelian Popescu*“ s'au organizat 3 șezători culturale în Brădet:

1) *Duminecă 9 August* cu concursul Ateneului Ionescu Gion din Pitești și al cercului studențesc argeșan, când a conferențiat și reprezentantul Universului d-l Leontin Iliescu, precum și d-na Tatiana Bobancu.

2) *La 15 August* (Sf. Maria). Demonstrație patriotică la monumentul Eroilor, organizată de d-na Tatiana Bobancu, cu prilejul împlinirii a 20 de ani dela intrarea în război.

3) *19 August*. O șezătoare a copiilor din Brădet organizată de d-na T. Bobancu.

Preotul I. Brătescu, azi decedat, din Brădet, posedă următoarele hrisoave și documente vechi, foarte interesante pentru istorici, le menționez aci, poate că le va preda Academiei, după cum am stăruit atâta eu, cât și alte persoane, cari le-au văzut:

1) *Un hrisov domnesc* pe pergament de la *Gabriel Movilă* (a domnit câteva luni în Muntenia) veleat 7128 (1621) cu iscălitura voevodului și stampila domnească.

2) *Un hrisov domnesc* dela *Mircea Ciobanul* 7060 (1552) cu iscălitura și stampila voevodului.

3) *Un hrisov domnesc* din timpul lui *Radu Șerban* voevod al Ungro-Vlachii, (cel care a urmat după *Mihai Viteazul* 1601—1611).

4) *Un act de proprietate al moșnenilor argeșeni* din timpul lui *Matei Basarab* 7160 (1652).

5) *O adresă a stăpânirii, către vătaful plaiului Aref* din 1809. (În posesia d-nei Bobancu).

Incheind această monografie a Brădetului și amintind și de frumusețea ținutului muntos al jud. Argeș, care oferă atâtea priveliști mărețe *pentru turiști*, nu se poate să nu recapitulez câteva amănunte interesante, culese din amintirile marelui Român, înfocat iubitor de țară, *Ionel I. C. Brătianu*, care a colindat în mai multe călătorii locurile pitorești ale județului Argeș.

Prima călătorie a fost făcută, de cel, care a contribuit la făurirea României Mari, în anul 1879 când terminase gimnaziul din Pitești.

Cu un farmec deosebit și într'un stil plastic descrie frumusețea văii Oltului, Topologului și Vâlșanului, apoi stăruie asupra pitorescului drum de la *Suici la Căineni*, care în acea vreme nu era o șosea ca azi, ca să alergi în fuga automobilului, ci pentru a ajunge dela Topolog la Olt, treceai peste dealuri și, prin aceleași sate ca azi: *Perișani, Boișoara, Titești, Greblești* etc., dar mergeai pe o pârte bolovânoasă și repede pe care abia cu carul cu boi sau călare te puteai încumeta, urcând coastele de-a dreptul și urmând paturile gârlelor cum puteai. Având în stânga munții *Coziei*, în dreapta ai *Făgărașului* și în față masivul *Lotrului până la Pârâng* din fiecare culme se desfășura priviri mărețe și pline de farmec și în tot lungul căii, străbăteau păduri neatinse de secure, livezi și pașiști pline de flori.

Pe acest drum, descrie mai departe, *Ionel Brătianu*, în timpul Zaverii (1821) goniau către *Sibiu* căruțe cu coviltirile de piele, sub care se îngămădea familia sau avutul lui *Dincă Brătianu* (ispravnicul județului și stră-

bunul lui *Ionel Brătianu*) având în mijlocul lor o doică cu un prunc la sân și fiind întovărășite de bărbați călări.

Cu 21 de ani mai târziu, tot pe acest drum, călărea un tânăr ofițer cu chip serios și vioi, în haine civile întovărășit de un sătean mai în vârstă.

Era prapurgicul de cavalerie *Ioan C. Brătianu*, pruncul de la zaveră care cu greu dobândise voia să-și sfârșească studiile în străinătate.

Evocând amintiri mai depărtate istorice, *Ionel Brătianu* pomeneste că tot pe acest drum istoric de la *Suici* la *Căineni* a trecut mândrul alai al nunții, când *Albul Vistierul*, peșise în numele lui *Radu Vodă*, la *Sibiu*. Tot pe acest drum, dânsul călărise, în fruntea falnicului escadron trimis în solie la *Buda*, și tot pe el alergase fugărit de urgia feciorului lui *Țepeș*. Nu se închea anul și pe aceleași urme pribegea la rândul său feciorul lui *Mihnea*, pribeag și dânsul, când scăpase de la monăstirea *Cotmeana* noaptea pe fereastră, *desculț, descins și fără ișlic*. După blestemata faptă a lui *Basta* la *Turda*, boerimea lui *Mihai Viteazul*, risipită se regăsi pe drumul *Căinenilor* și întorcându-se la *Cârstinești* lângă *Sălătruc*, alese domn pe *Radu Șerban* (1601).

Și câte alte nenumărate icoane ale trecutului nu trezește calea dintre Topolog și Căineni, părtașă pururea a măririlor și durerilor neamului pe care s'a scurs în veacuri atâta tropot și atâta vuet de epopeie și de dramă. Potrivit cu acest trecut, a sângerat acest drum *al Argeșului* și în zilele noastre, cu făurirea României Mari și dealurile cari îl înconjoară și văile care îl străbat au fost martore la eroice și cumplite lupte.

Mai departe *Ionel Brătianu* își reamintește cum tatăl său trecuse cu nume schimbat la vama *Râul Vadului*, în toamna anului 1865 spre a merge la Paris ca să vestească pe Napoleon al III-lea de intențiunea Românilor

de a răsturna pe *Cuza*, spre a pune pe *Carol de Hohenzolern*.

Mai departe, Ionel Brătianu descrie și alte călătorii făcute prin Județul Argeș, în compania maestrului și binevoitorului său prieten inginerul *Saligny* și cu șeful noilor construcții, inginerul Râmnicianu când cercetau mijloacele de a lega căile noastre ferate cu Sibiul prin R. Vâlcea.

De asemenea își reamintește, cum *Regele Carol* și-a exprimat dorința, ca principele *moștenitor Ferdinand*, în urma greii boale, ce-i pusese viața în primejdie să facă o plimbare mai lungă prin munții noștri. Potrivit acestei dorințe *Ionel Brătianu* n'a găsit priveliște mai pitorească, decât să conducă pe viitorul Rege pe drumul de la Curtea de Argeș la Căineni, în anul 1897.

Tot în acest an, Ionel Brătianu a condus pe *baronul d'Aerenthal* ministrul Austro-Ungariei și bărbatul de stat cel mai de seamă, pe care l-a avut coroana Habsburgilor, dela Curtea de Argeș, pe valea Topologului și malul Oltului până la Căineni și Sibiu, întovărășiți de un numeros și strălucit stat major de ingineri în frunte cu *Ilie Radu* și *Mihail Râmnicianu*.

Acest mare bărbat de stat iubea cu atâta pasiune priveliștile mărețe din Județul Argeș, în cât mai în fiecare vară colinda călare munții Argeșului făcându-și și o vilă la *Cumpăna*, deși poseda mărețul domeniu de la Florica.

În Județul Argeș, ca atare, unde stăruie atâtea mărturii prețioase ale trecutului nostru de glorie și de jale, ar trebui ca turismul să se desvolte cu cea mai mare amploare.

În acest scop, ar trebui luate mai multe fotografii ale pozițiilor pitorești, apoi să se îmbunătățească căile de comunicație și să se construiască mici hoteluri în localitățile cele mai pitorești.

N. B. — În vara anului 1937, d-l Mihail Dumitrescu a construit în stația Brădet, al doilea hotel cu 30 camere, înlesnind astfel accesul publicului, care numai avea loc într'un singur hotel.

Ca să desăvârșească opera d-l Mihail Dumitrescu, sau alt binevoitor iubitor de țară, ar fi admirabil dacă ar construi un mic hotel pe dealul *Groșilor*, de unde se desfășoară înaintea privirilor uimite, cea mai grandioasă panoramă a frumuseților naturii.

Cum intri în Brădet, pe partea stângă a satului, pe un drumeag de țară, dacă urci timp de o oră cu piciorul, un deal, ajungi la dealul *Groșilor*, unde ai o priveliște ca din aeroplan, orizontul desfășurându-se la mari depărtări. Poposind pe un *plai înflorit*, adevărată *gură de raiu*, lângă o pădure de mestecăni, în dreapta se desfășoară catena munților *Muscelului*, în stânga catena *munților Argeșului* sub cari munți, dealurile și văile fermecătoare, completează un grandios decor.

Acți pictorii noștri ar putea alcătui, cele mai superbe tablouri, cu răsărituri și apusuri de soare grandioase.

